

Potem sledijo hišno-najemniški davki s svoto 107 milijonov kron. Osebnodohodniški davki so dali 106 milijonov kron. Dalje sledi zemljiščni davek s svoto 54 milijonov kron itd. Skupna svota direktnih davkov je znašala v l. 1913. 466,867.434 K. Med indirektnimi davki stoje na prvem mestu razne užitnine in pristojbine, Užitnina na sladkor n. pr. je dala 164,231.230 K davka, užitnina na žganje je dala skoro sto milijonov kron, užitnina na pivo 84 milijonov kron itd. Pristojbine so dale 159 milijonov kron davka, koleki 68 milijonov kron, tobak 335 milijonov kron itd. Tretja skupina davkov so carine, ki so znašale leta 1913. 245,718.914 K. Skupna svota davščin, užitnin, pristojbin itd. za l. 1913. znaša čez 1827 milijonov kron.

Pregled užitninskih davkov za leto 1913 kaže sledeče postojanke: Užitnina na žganje je znašala celih 99 milijonov kron, užitnina na pivo 84 milijonov kron, užitnina na vino 12 milijonov kron. Užitnina na sladkor je največja in je prinesla državi 164 milijonov kron. Mesna užitnina znaša komaj 19 milijonov kron in davek na petrolej 25 milijonov kron. Iz teh številke se da napraviti precej jasna slika ljudskega življenja, ki kaže, da gre samo na užitnini na žganje, pivo in vino iz ljudskih žepov skoro 200 milijonov kron vsako leto. Užitnina na meso n. pr. je komaj deseti del te ogromne svote, ki jo plačajo največ revnejši ljudski sloji, delavci, težaki in siromašnejše ljudstvo po deželi. Če za nič drugega ni beliča pri hiši, za žganje se žalibog še vedno dobi kaka petica!

Sokolski dan — prepovedan. Za 15., 16. in 17. avgusta nameravali so „sokoli“ vseh držav v Ljubljani prerediti veliki „sokolski dan“. Vsa otroke je razumel, da gre tukaj za manifestacijo jugoslovanske misli, ki je v svojem bistvu vendar proti naši državi naperjena. Vsled tega je c. kr. vlada ta zbor prepovedala.

Tri milijone za zvišanje oficirskih plač! Vojna uprava bo v prihodnji proračun postavila postavko dveh do treh milijonov kron, da zviša gaze častnikom in vojaškim uradnikom. Ta „regulacija gaz“ ima baje stopiti v veljavo s 1. januarjem 1915. Po tej regulaciji bodo poročniki in nadporočniki na boljšem za 30 kron na mesec, stotniki pa za 85 kron na mesec. — Kjer gre za to, da se žrtvuje nekaj za kako napravo za delavce, se vlada izgovarja, da ni denarja, da je poprej treba poiskati pokritja itd.

Uvoz in izvoz surovega masla v Avstro-Ogrski je v vedno večjem razmerju. V petih letih od l. 1901—1905 so uvozili v Avstro-Ogrsko povprečno na leto 1279 q masla, izvozili pa 59.856 q. V letih 1906—1910 so uvozili povprečno na leto 5745 q masla, izvozili pa 29.953 q. V poslednjih treh letih je znašal uvoz povprečno 29.081 q, izvoz pa samo 17.218 q. Leta 1913 je znašal uvoz celo 71.668 q, izvoz pa 13.787 q. Maslo se uvaža predvsem z Danskega, Holandskega, iz Nemčije in deloma tudi iz Rusije. Ruski eksporterji pa niso zadovoljni s 5175 q; l. 1913 pa hočejo uvoz znatno zvišati.

V Albaniji je situacija še vedno skrajno nepojasnjena. Vedno bolj se čuti, da igra Italija neko zahrbtno vlogo, ki naj bi Avstriji in avstrijskemu vplivu v Italiji škodovala. Medtem se boji nadaljujejo in kri teče zopet v potokih. Pretekli dni je izgledalo, kakor da bi vlada kneza Viljema zmagala nad uporniki. Vladi zvesti Albanci so tudi prav lepo proti upornikom napredovali. Zadnja poročila pa zopet nasprotno trdijo; pravijo, da so bili vladi zvesti Albanci vjeti in premagani in da je položaj kneza naravnost obupen. Do trenutka, ko gre naš list v tisk, ni mogoče natančnega izvedeti. Bržkone pa so novice pretirane. Vsekakor pa bode Albanija še dolge mesece vsebovala velike skrbi za vso Evropo.

Švicarski fabriški zakon. Iz Berna brzojavljajo: Narodni svet je soglasno sprejel fabriški zakon. Zakon temelji na kompromisu med indu-

striji in delavstvom, uvaja deseturni delavnik, omejuje nočno in nedeljsko delo, prepoveduje nočno in nedeljsko delo ženam in mladoletnim, ki še niso stari osemnajst let. Kot minimalno starost za fabriške delavce določa štirinajst let in dovoljuje otročičnam varstvo do osmih tednov.

Dopisi.

Hoče. Na našem britofu počiva v miru že skoraj leto dni hči tukajšnjega učitelja. Pred kratkim so dali na grob postaviti stariši preprost spomenik s preprostim napisom. V času od sobote zvečer do nedelje popoldne se je nek pobalin lotil tega kamena ter z nožem izpraskal iz vseh črk napisa naloženo pozlatščino in pri tem delu na vse strani razpraskal tudi polirano kamenito ploščo. Čeprav naravnostna škoda ni velika in se z nekaterimi kronicami da popraviti, ostane vendar le ta pobalinski čin, to sramotno podjetje vnebovpijoča pregreha. Kateri vzrok je bil temu pobalinstvu upliven? Ali je bilo sovraštvo zoper nedolžno pokojnico, katera s svojim mehkim, blagim srcem nikogar nikdar razžaliti ni mogla? Je bila neznanosrditost nad nemškimi napisom tega spomenika? Ali se je hotelo žaliti in zbadati stariše pokojnice? Ali so morda to pobalinstvo povzročile nedolžne cvetlice plavice, kojih je ranjka toliko ljubila, kojih so ji v ljubkih šopkih v ginljivem spominu ljubezni na grob polagali? Kdo je zakrivil to dejstvo, da je šel usramotiti nagrobni kamen umrlega na blagoslovljenem pokopališču, to se žal Bog do danes še ni poizvedlo; a oskrnil je dotični s to svinjarijo samega sebe in svojo četo na vse veke. Brez vse dvombe je in to slutiti in priznava tudi vsak otrok, da je bil ta pobalinski zločin iztok frazevega srda in do blaznosti nasrkanega fanatizma neke puhle, največjega zaničevanja vredne duše. Mogoče tudi, da je bilo v očeh takih dušic pri tem bogobojnem delu! Ob tem pobalinstvu smo globoko razžaljeni in razburjeni. Seveda kaj takega bi pa ne smelo biti. Nekateri hoški svetniki kričijo: „Križajte ga, križajte ga!“ če se kako zlodejstvo po časnikih izjavi. Ali torej naj tudi takega, ki v svojem infernalnem fanatizmu in srdu nagrobne spomenike nedolžnih pokojnikov gre osramotiti, spoštujemo in molimo? Ali mu naj stavimo slavoloke in ga kot diko človeštva naj venčamo? — Oh, kedaj bo prava kristjanska ljubezen, ljubezen, ki nas jo je učil naš Zveličar, nas vse in vse presevala v mili gorkoti in božji dopadljivosti!

Spod. Poljskava. (Živinski sejem.) V torek 30. junija t.l. se bode tukaj vršil živinski

sejem. Vsled dovoljenja c. kr. okrajnega glavarstva v Mariboru se sme tudi živina iz okrajev Maribor in Ptuj na ta sejem prignati. Na dejati se je, da pride mnogo kupcev.

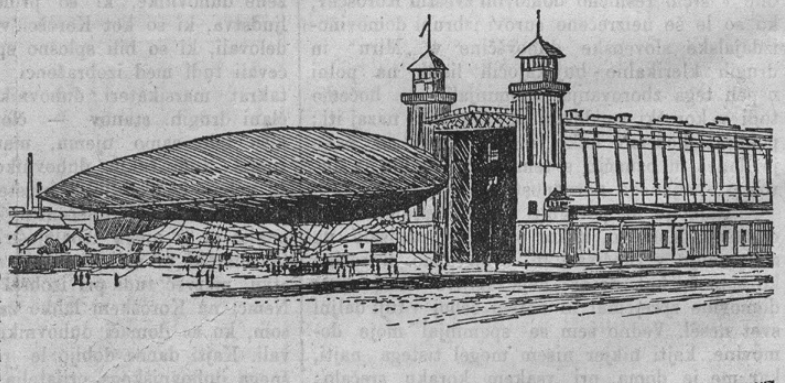
Iz Ormoža. Letošnje večinoma hladno in deževno vreme vpliva tudi jako močno na ormoške slovensko-klerikalne nazadnjaške čuke; dasiravno se je g. oberčuk že lansko jesen širokoustil, da prične čukulada s telovadbo takoj po novem letu, še čukengeneral vedno spi z svojo armado spanje pravičnega. Pomladansko solnce še jih vedno ni oživilo, še manj pa njihova telovadnica, katero so si napravili iz nekakega lokala, kjer so prej nešteto let prebivali živinski odpadki. Procesija na dan sv. Rešnjega Telesa bila je naravnost krasna; godba je svirala, da je bilo veselje, g. oberorel Rois pa je ausrukal s plavim pantloom in čukovskim znakom. Spremljal ga je častno po mestu njegov duševno in telesno podobni brat Flickmaurer Karl Roiss. Za milostljivo oberorla — nežno Marico bil je ta dan tudi povsem slovesen, ki ji bo ostal v trajnem spominu, kajti dobila je visok oblik uniformiranega mladega čukeca B.... iz Maribora; oj Marička Marica, ali ne več, da Bog vse vidi in vse ve? — Mlečnozobemu fantiču pa povemo, naj bo lepo tih in miren, sicer priobčimo prihodnjič nekaj originalnega, kar še „zvezi“ ni znano in kar mu bo pripomoglo do „laufposa“. — Iz gotovih virov smo tudi zvedeli, da g. čukengeneral, ki vživa nezasluzeno penzijo, že tudi marljivo agitira za bližajoče se državnozoborske volitve. Vprašamo načelnštvo ormoške posojilnice prav resno, ali plačuje temu špricanemu zdradžbarju zato mastno plačo, da dela med ljudstvom zgago, da nas kmete nadleguje in mudi pri delu? Bodite pametni in previdni, kmetovalci in vzamite palico, kadar se bliža ta fant Vaši hiši! Kaj pa reče k temu „Zadružna zveza“ v Mariboru? Ali je načelnštvo ormoške posojilnice res tako slepo in gluho, da ne uvidi škode, povzročene od oberorla Roisa, ki se nikakor ne da nadomestiti? Ali je res z njim poročeno, da ga ne požene, od koder se je pritepel? Ali ne pozna pregovora, ki pravi, da je zvonjenje po toči prepozno? Prihodnjič več. Heil H. Čukengeneral und Ziegenbesitzer!

Dolžnost naznanjevanja nalezljivih bolezni.

Zakon z dne 14. aprila 1913, drž. zak. št. 67, o zabrambi in zatiranju prenosnih bolezni, označuje skratlico, difterijo (davico), abdominalni

Grozovita nesreča v zraku.

Avstrijsko vojaško zrakoplovstvo zadela je grozovita nesreča. Pri zračnih vajah v Fischamendu zadel je namreč vojaški zrakoplov »Körting« v Farman-letalni stroj. Zgodila se je v zraku eksplozija, ki je balon in letalni stroj uničila. Na balonu »Körting« bilo je 7 oficirjev in vojakov, na letalnem stroju pa 2 oficirja. V plamenih padla sta balon in letalni stroj okoli 400 metrov iz višine na tla. Vseh 9 oficirjev in vojakov je izgubilo pri tej grozoviti nesreči svoje življenje. Našli so jih pozneje kot sežgane mrlične v raztrganih kosih letalnega stroja. Naša slika kaže ponesrečeni balon »Körting-Wimpassing« pred poslopjem za letalne stroje. Balon bil je zgrajen leta 1910. Dolg je bil 65 metrov, debel pa v sredini 10 1/2 metra. Plina je sprejel za 3620 kubičnih metrov. Gnala sta balon dva motorja, od katerih je imel vsak 8 cilindrov in 75 konjskih moči.

Das dritte österreichische Militär-Luftschiff, Körting-Wimpassing.

V eni uri preletel je ta letalni stroj 49 kilometrov. Nesreča je ena največjih, kar jih je zahtevalo zrakoplovstvo. Razburjenje in žalost je bila zlasti na Dunaju, pa tudi po vsej drugi državi, velikansko. Čast vrlim vojakom, ki so kakor v vojni žrtvovali svoje življenje za domovino.

Rebenbänder-gumi za trsje cepiti

samo zanesljivo dobra in frišna, priporoča po nizki ceni in po pošti
franko
Brata Slawitsch, trgovina v Ptuj.

Novice.

legar (tifus), grižo (disenterijo), epidemsko otrpenje tilnika, porodniško mrzlico, legar z marogami, koze, azijsko kolero, kugo, redicivni legar, gobavost (lepro), egiptijski vnetje oči (trahom), rumeno mrzlico, vranični prisad (črni-
co), smrkavost in steklost ter ugriznine po na steklosti obolelih ali steklosti sumljivih živali kot bolezni, ki jih je treba naznanjati.

Naredba ministra za notranje zadeve z dne 5. maja 1914 razširjuje z zakonitim pooblaščenjem krog teh bolezni, ki jih je treba naznanjati. Glede ošpic, dušljivega kašlja in mumpsa (vnetje ušesne slinavk) določuje namreč krajevno omejeno naznanilno dolžnost, to je ošpice, dušljivi kašelj in mumps, se morajo naznanjati v zdraviliščih, kopelih, letoviščih, zimskih stacijah in drugih krajih te vrste, ki jih z razglasom določi politična deželna oblast, dalje te tri bolezni ter rdečice in norice v zavodih in internatih, ki jih deželna politična oblast istotako označi razglasilnim potom.

Naznanilo je moči podati pismeno, ustmeno, brzojavno ali telefonsko; ako se je podalo telefonsko, mora se takoj ponoviti. V svrhu naznanjevanja so se izdale posebne tiskovine (Naznanilo o kužni bolezni), katere pa so dolžni uporabljati le zdravniki in predstojniki bolnišnic, ki bodo te tiskovine dobivali od županstev.

Razen te splošne, nalagata zakon in naredba zdravnikom v gotovih slučajih še neko posebno naznanilno dolžnost. Naznanjati imajo namreč poleg tega vsak prvi primer obolezlosti ali sumnje obolezlosti na škrlatici, difteriji, legarju z marogami, kozah, azijski kolero, kugi ali egiptijskem vnetju oči nemudoma in sicer brzojavno, telefonsko ali, ako se naznanilo tem potom ne more podati, po posebnem selu županu in politični okrajni oblasti, v mestih svojim nastavom politični deželni oblasti. Na enak način je naznaniti županstvu vsak prvi slučaj steklosti.

Naloga župana je, da tudi s strani najkrajšim potom naznani politični okrajni oblasti vsak prvi slučaj ene ravnokar imenovanih bolezni.

Z enako naglico naznaniti je pri legarju z marogami, kozah, kolero in kugi ne le vsak prvi, temveč sploh vsak slučaj politični okrajni oblasti, v mestih s svojim ustavom deželni politični oblasti. Izjemo glede te posebne naznanilne dolžnosti uvaja naredba z ozirom na škrlatinko, difterijo in egiptiško vnetje oči v onih krajih, ki jih ima določiti deželna politična oblast, v katerih se te bolezni trajno pojavljajo, kakor je to n. pr. pogosto v velikih mestih.

V takih krajih razglasi županstvo primernim potom, da ima odpasti ta posebna naznanilna dolžnost.

Glasom naredbe imajo dalje zdravniki s posebnimi tiskovinami (Končno naznanilo) županu naznaniti oddajo bolnika, obolelega za boleznijo, ki jo je dolžnost naznaniti, v bolnišnico, njega preselitev, kakor tudi ozdravljenje ali smrt.

Truplo kraljice Ivane. Iz Prage poročajo: V cerkvi v Melniku so pri restavriranju cerkve našli truplo kraljice Ivane, druge soproge kralja Jurija Podjebradskega.

Franciškan se bo oženil. Iz Monakovega poročajo: Tukajšnji franciškanški pater N. Engelbert Huber se je preselil v Carigrad. Od tam je pisal provincialu, da izstopi iz franciškanškega reda, ker se bo oženil.

Zrakoplovna tekma. V zvezi s svetovno razstavo v San Francisko 1915 se bo baje pričela 15. maja zrakoplovna tekma okoli zemlje. Razstavno vodstvo je v to svrhu dalo 150.000 dolarjev za darila ter svoto deponirala v banki.

Tovarnar vlomilec. Iz Monakovega poročajo: Tu so aretirali tovarnarja Jurija Stubenhoferja kot poglavarja organizirane tolpe vlomilcev. Med drugimi zločini je izvršil tudi velik vlom pri nekem ritmojstru. Pri njem so našli celo skladišče pokradenih stvari. Dva sokrivca so aretirali.

Grozen čin blazne matere. Iz Budimpešte poročajo: Žena poslovodje tovarne „Danubius“, Angela Moser, ki je že dalj časa kazala, da je blazna, je 16. t. m. vzela svojih pet otrok v starosti od šestih let do sedmih mesecev ter jih pometala v vodnjak. Nato je še ona skočila vanj. Triletni sin in sedem mesecev stari dojenček sta utonila, ostale so umirajoče prenesli v bolnišnico.

Stroj za delanje denarja je kupil. Vsakdo hoče hitro obogateti. Receptov je že premnogo. O nekem takem, precej komičnem in nenavadnem poskusu pripovedujejo ameriški listi. Pri tem ni šlo za nič drugega, nego za čudežni stroj, ki je, kakor v pripovedki, delal iz enega dolarja dva dolarja. Zgodilo se je sledeče: Neki Vladislav Filipjak v Chicagu je prišel na policijski komisariat ter prosil službujočega komisarja, naj mu pomaga, najti dva moža, ki sta ga na jak zvit način pripravila ob 320 dolarjev. Na poziv komisarjev je Filipjak pripovedoval, da se je pred par dnevi seznanil z dvema možema nedaleč od svojega doma. In kmalu so pili na nanovo sklenjeno prijateljstvo. Oba prijatelja sta zagotavljala Filipjaka, da se ne bo nikdar kesal tega prijateljstva in da se ju bo vse svoje življenje spominjal. In v resnici mu je drugi dan eden izmed njegovih novih prijateljev telefoniral, naj pride v neko hišo na

Michiganski cesti, kjer bo čakal nanj. Filipjak je brez odlašanja odšel tja. In ko je prišel v označeno hišo, so ga nenavadno iskreno pozdravili, pogostili, potem so mu prav prijateljsko in zaupno pokazali stroj za delanje denarja. Če se je v stroj vložil en dolar ter se vreteno zavrtelo, tedaj je padel iz stroja popolnoma nov dvodolarski novc. To je Filipjaku neizmerno ugajalo. In ker je hotel hitro obogateti, je izrekel željo, da bi rad kupil stroj. Prijatelja sta bila zadovoljna. In navzlic temu, da bi moral Filipjak dati za stroj pravzaprav petsto dolarjev, sta mu ga prijateljsko prepustila za 320 dolarjev. Filipjak je bil s tem zadovoljen, plačal in potem hitel s strojem domov, ves vesel, kako bo delal iz enega dolarja dva. Ko je prišel domov, je dal v stroj dolar, zavrtel vreteno — in namesto dvodolarskega novca je padel iz stroja isti dolar. Poskusil je to še večkrat, a vedno z istim uspehom. Tedaj se je Filipjaku še le zasvetilo v glavi, da je bil osleparjen. Vsled tega je prosil policijo, naj blagohotno poišče njegova dva prijatelja. Neumnost in hrepenenje po denarju ga je stalo 1600 kron.

Oficir — morilec. Iz Milana poročajo: V Ljudskem vrtu v mestu Aosta je predvčerajšnjim zvečer poročnik Decoubre ustrelil zdravnikovo soprogo Marijo Gallina. Poročnik je bil v vojni v Cirenajki, kjer je bil ranjen v glavi. Od tega časa je bil duševno bolan.

Na smrt obsojen. Porotno sodišče v Tarnovu je na smrt obsodilo kmeta Stanislava Styra. Styra je s sekuro ubil svojo ljubicu, da se maščuje zaradi neke alimentacijske tožbe. Istotako je umoril njenega brata in njeno mater, ki sta prihitela na pomoč ter zažgal hišo svojih žrtev.

Eksplodizija. Iz Petrograda poročajo: V neki celulozni tovarni v Moskvi blizu taganske kaznilnice se je 16. tm. dogodila grozna eksplozija, ki je vžgala vse poslopje. Med delavci je izbruhnila velika panika, ker mnogi niso našli izhoda. Dozdaj so potegnili izpod razvalin štiri mrtve in 14 težko ranjenih. Smrtno se je ponesrečilo baje 25 delavcev.

Španski sleparji z zakladi prijeti. Iz Madrida poročajo: Po dolgoletnem trudu se je oblastim vendarle posrečilo, zaslediti zloglasne španske sleparje z zakladi. Glavni sedež so

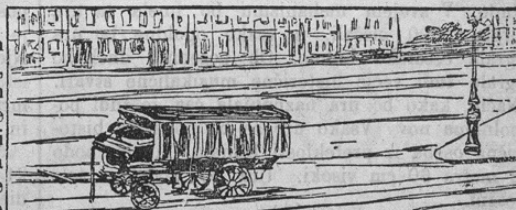
Povodenj v Parizu.

Dne 15. junija zgodila se je v glavnem mestu Francoske Parizu velikanska povodenj, ki je zahtevala tudi precej človeških žrtev in je povzročila ogromno škodo. Nastopila je namreč huda nevihta, pri kateri so se oblaki odtrgali. Na raznih krajih mesta udrla je voda na ulice in je tlak pokrila ter velike jame zgrebla. Na trgu Philippe du Roule počil je glavni kanal in voda se je izlila v nastalo jamo. Tam je znašala zemeljska odprtina 150 kvadratnih metrov. Med nevihto poteklo je mnogo oseb v vinsko prodajalno. Ko se je zemlja pogreznila, vzela jih je seboj. V jamo pa ni mogel nikdo priti, ker je voda kakor velikanski studenec tekla iz razbitih cevi. Na trgu St. Augustine pogreznila se je istotako zemlja. V nastalo odprtino padel je veliki avtomobil; šofer in dve v vozu sedeči ženski so pri tej nesreči svoje življenje izgubili. Pa tudi na drugih krajih mesta napravila je nevihta velikansko škodo. Naša slika kaže zgoraj prostor, na katerem se je pogreznil avtomobil s 3 osebami. Spodaj pa vidimo trg St. Philippe du Roule, na katerem je prišlo 5 oseb ob življenje.

Ali si se že na

„Štajerca“

naročil? Ako ne, stori to takoj!

Der Schauplatz der Katastrophe auf dem Platz St. Augustin, wo ein Druschkenautomobil mit 3 Personen versank.

Der Platz St. Philippe du Roule, auf welchem 5 Personen umkamen.

Schauplätze der Wetterkatastrophe in Paris.

Varčiti pomaga

Zvezda s **MAGGI-JEVA** zabelo

krížcem z zvezdo s krížcem.

Vsaka se tako redka juha in tudi vsaka slaba goveja juha, ravno tako omake, sočivja in salate zadobe takoj in jako dober okus, če jim pridedeš samo par kapljic MAGGI-JEVE zabele. Navodilo za uporabo je priloženo vsaki originalni steklenici.

Poskusne skleničice po 12 v.

Čuvajte se ponaredb!